PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu: Ciepłe Mieszkanie

ZAKRES OGÓLNY

1. Cel programu

Poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych[1] znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych[2].

2. Wskaźnik osiągnięcia celu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźnika osiągnięcia celu pn.

1) Liczba budynków mieszkalnych wielorodzinnych o poprawionej efektywności energetycznej
   Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 1 000 szt.
2) Liczba lokali mieszkalnych o poprawionej efektywności energetycznej [szt.]
   Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 58 000 szt.
3) Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła[3] [szt.]
   Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 63 000 szt.
4) Zmniejszenie zużycia energii końcowej [GJ/rok]
   Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 1 245 420 GJ/rok.
5) Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej z zainstalowanych ogniw fotowoltaicznych [MWe]
   Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 5,0 MWe.
6) Ograniczenie emisji pyłu o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów (PM10) [Mg/rok]
   Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 1 212 Mg/rok.
7) Ograniczenie emisji benzo(a)pirenu [Mg/rok]
   Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 1,06 Mg/rok.
8) Zmniejszenie emisji CO_2 [Mg/rok]
   Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 117 170 Mg/rok.

3. Budżet

Budżet na realizację programu wynosi 1 750 000 tys. zł.

[1] Przez lokal mieszkalny należy rozumieć samodzielny lokal mieszkalny w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali.

[2] Przez budynek mieszkalny wielorodzinny, dla potrzeb programu, należy rozumieć budynek mieszkalny, w którym wydzielono więcej niż dwa lokale, w tym przynajmniej dwa samodzielne lokale mieszkalne.

[3] Przez nieefektywne źródło ciepła w rozumieniu programu należy rozumieć źródło ciepła na paliwo stałe niespełniające wymagań rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe lub Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe.

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2022-2026, przy czym:

1) zobowiązania podejmowane będą do 30.06.2024 r. (zawieranie przez wfośigw umów z gminami);
2) środki wydatkowane będą przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw) do 31.12.2026 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków dla gmin

1) Planowane są dwa nabory wniosków w trybie ciągłym; pierwszy nabór został przeprowadzony do 31.12.2022 r.; drugi nabór zostanie uruchomiony do 31.12.2023 r., w zależności od dostępności środków;
2) Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków dla gmin określone są w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które są zamieszczone na stronie internetowej właściwego terytorialnie wfośigw;
3) Terminy składania wniosków dla beneficjentów końcowych określają indywidualnie gminy w ogłoszeniach zamieszczanych na swoich stronach internetowych.

6. Koszty kwalifikowane

6.1. Katalog kosztów kwalifikowanych

Do dofinansowania w ramach programu kwalifikowane są koszty: urządzeń, materiałów i usług umieszczonych odpowiednio w Załączniku nr 1 dla Części 1), 2) i 3) Programu i Załączniku nr 1a dla Części 4) Programu. Załączniki zawierają także minimalne wymagania techniczne dla poszczególnych pozycji[4].

6.2. Kwalifikowalność VAT

Podatek od towarów i usług (VAT) jest kosztem kwalifikowanym tylko wówczas, gdy jest on faktycznie i ostatecznie ponoszony przez beneficjenta końcowego, a beneficjent ten nie ma prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiejkolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług.

6.3. Okres kwalifikowalności kosztów

1) **rozpoczęcie przedsięwzięcia** przez beneficjenta końcowego rozumiane jest, jako poniesienie pierwszego kosztu kwalifikowanego (data wystawienia pierwszej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego) i może nastąpić nie wcześniej niż data zawarcia umowy o dofinansowanie przez beneficjenta końcowego z gminą oraz nie wcześniej niż data ogłoszenia naboru wniosków o dofinansowanie dla gmin w ramach programu przez właściwy terytorialnie wfośigw, w którym gmina została beneficjentem programu i uzyskała dotację na dofinansowanie kosztów realizowanego przez siebie przedsięwzięcia obejmującego przedsięwzięcie tego beneficjenta końcowego. Koszty poniesione wcześniej będą uznawane za niekwalifikowane.
2) **zakończenie przedsięwzięcia** przez beneficjenta końcowego (data wystawienia ostatniej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego lub innego dokumentu potwierdzającego wykonanie prac) oznacza rzeczowe zakończenie wszystkich prac objętych umową o dofinansowanie, pozwalające na prawidłową eksploatację zamontowanych urządzeń.

[4] Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) opracował elektroniczną listę urządzeń i materiałów – lista zielonych urządzeń i materiałów (ZUM), która zawiera główne materiały i urządzenia zweryfikowane pod kątem zgodności z wymaganiami technicznymi określonymi w Załączniku nr 1 i 1a do programu. Lista ZUM jest dostępna na stronie internetowej https://lista-zum.ios.edu.pl/.

3) Okres kwalifikowalności kosztów poniesionych przez beneficjentów końcowych zostanie określony w regulaminach naboru ogłaszanych przez gminy przy zachowaniu wymagań określonych w pkt 1) i 2), jednak termin zakończenia realizacji przedsięwzięcia nie może przekroczyć 31.12.2025 r.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1. Forma dofinansowania dla gmin

Dotacja ze środków udostępnionych wfośigw przez NFOŚiGW.

7.2. Warunki dofinansowania udzielanego przez wfośigw z udziałem środków NFOŚiGW dla gmin

1) Dotacja przyznawana jest gminie przez wfośigw obejmujący swoim działaniem teren województwa, w którym zlokalizowana jest gmina;
2) Gmina przeprowadza nabór wniosków dla beneficjentów końcowych;
3) Po przeprowadzeniu naboru i ocenie wniosków o dofinansowanie pod względem spełnienia warunków kwalifikujących do programu, gmina zawiera umowy o dofinansowanie z beneficjentami końcowymi;
4) Dotacja jest wypłacana przez wfośigw na podstawie złożonego przez gminę wniosku o płatność nie częściej niż raz w miesiącu. Gmina występuje z wnioskiem o płatność dla zbioru przedsięwzięć zrealizowanych przez beneficjentów końcowych;
5) Przedsięwzięcie realizowane przez gminę w ramach programu może być dofinansowane z innych środków publicznych, przy czym łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie z różnych źródeł nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia;
6) Ostatnie rozliczenie gminy musi zostać złożone do wfośigw najpóźniej do 30.06.2026 r.;
7) Gmina dokonuje kontroli w miejscu realizacji przedsięwzięcia, dla co najmniej 10% zakończonych w danym roku przedsięwzięć przez beneficjentów końcowych.

7.3. Beneficjenci

1) Beneficjentem programu jest gmina;
2) Beneficjentem końcowym jest osoba fizyczna spełniająca warunki określone w ust. 8 Części 1) lub Części 2) lub Części 3) programu;
3) Beneficjentem końcowym jest wspólnota mieszkaniowa (w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali) obejmująca od 3 do 7 lokali mieszkalnych spełniająca warunki określone w ust. 8 Części 4) programu.

ZAKRES SZCZEGÓŁOWY

Część 1) Dla beneficjentów końcowych uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania

8. Warunki, które musi spełnić beneficjent końcowy określony w ust. 7.3 pkt 2

Beneficjentem końcowym jest osoba fizyczna posiadająca tytuł prawny do lokalu mieszkalnego znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym wynikający z:

- prawa własności[5] albo
- ograniczonego prawa rzeczowego[6] albo

[5] W przypadku współwłasności, beneficjent końcowy może otrzymać dofinansowanie, jeżeli przedłoży zgodę wszystkich współwłaścicieli na realizację przedsięwzięcia.

[6] W przypadku wspólnego ograniczonego prawa rzeczowego beneficjent końcowy może otrzymać dofinansowanie, jeżeli przedłoży zgodę wszystkich uprawnionych z ograniczonego prawa rzeczowego na realizację przedsięwzięcia.

- najmu lokalu mieszkalnego stanowiącego własność gminy wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2021 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego[7], jeżeli nie wszystkie lokale mieszkalne w tym budynku stanowią własność gminy,

  realizująca przedsięwzięcie będące przedmiotem dofinansowania, o dochodzie rocznym nieprzekraczającym kwoty 135 000 zł[8]:

  a) stanowiącym podstawę obliczenia podatku, wykazanym w ostatnio złożonym zeznaniu podatkowym zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych;
  b) ustalonym:
     - zgodnie z wartościami określonymi w załączniku do obwieszczenia ministra właściwego do spraw rodziny w sprawie wysokości dochodu za dany rok z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, obowiązującego na dzień złożenia wniosku oraz
     - na podstawie dokumentów potwierdzających wysokość uzyskanego dochodu, zawierających informacje o wysokości przychodu i stawce podatku lub wysokości opłaconego podatku dochodowego w roku wskazanym w powyższym obwieszczeniu ministra;
  c) z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego, przyjmując, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód roczny w wysokości dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy o podatku rolnym, obowiązującego na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie;
  d) niepodlegającym opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i mieszczącym się pod względem rodzaju w katalogu zawartym w art. 3 pkt 1 lit. c) ustawy o świadczeniach rodzinnych, osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia wniosku o dofinansowanie, wykazanym w odpowiednim dokumencie.

W przypadku uzyskiwania dochodów z różnych źródeł określonych powyżej w lit. a) -d), dochody te sumuje się, przy czym suma ta nie może przekroczyć kwoty 135 000 zł.

9. Rodzaje przedsięwzięć, intensywność dofinansowania i maksymalna kwota dotacji

Rodzaje przedsięwzięć	Intensywność i maksymalna kwota dotacji	
1) Przedsięwzięciem dla beneficjenta końcowego jest demontaż wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe służących do ogrzewania lokalu mieszkalnego oraz: a) zakup i montaż źródła ciepła wymienionego w Załączniku nr 1 do programu, do celów ogrzewania lub ogrzewania i ciepłej wody użytkowej (dalej cwu) lokalu mieszkalnego albo b) podłączenie lokalu mieszkalnego do efektywnego źródła ciepła w budynku, spełniającego wymagania, o których mowa w ust. 10 pkt. 5 i 6 Części 1) programu. **2)** W przypadku gdy wniosek beneficjenta końcowego obejmuje dofinansowanie	30% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez beneficjenta końcowego, nie więcej niż 16 500 zł na jeden lokal mieszkalny,	do 35% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez beneficjenta końcowego, nie więcej niż 19 000 zł na jeden lokal mieszkalny, w budynku wielorodzinnym położonym w miejscowości znajdującej się na liście najbardziej

[7] W przypadku najmu lokalu mieszkalnego stanowiącego własność gminy wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy beneficjent końcowy może otrzymać dofinansowanie, jeżeli przedłoży zgodę gminy na realizację przedsięwzięcia.

[8] Brany jest pod uwagę tylko dochód beneficjenta końcowego, a nie w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego.

przedsięwzięcia z pkt. 1) dopuszcza się wykonanie (wybór więcej niż jednego elementu z zakresu): a) demontażu oraz zakupu i montażu nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub cwu w lokalu mieszkalnym, instalacji gazowej od przyłącza gazowego/ zbiornika na gaz do kotła; b) zakupu i montażu okien w lokalu mieszkalnym i/lub drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej lub środowiska zewnętrznego (zawiera również demontaż); c) zakupu i montażu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła w lokalu mieszkalnym; d) dokumentacji projektowej dotyczącej powyższego zakresu. **3)** Przedsięwzięciem dla gminy jest zbiór przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1) i 2) realizowanych przez beneficjentów końcowych.		zanieczyszczonych gmin[9]. Lista ta będzie opublikowana razem z ogłoszeniem o naborze, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.

Beneficjent końcowy programu może ubiegać się o zastosowanie zwiększonej maksymalnej kwoty dotacji zgodnie z brzmieniem programu po zmianie, pod warunkiem, że do dnia ogłoszenia o zmianie programu nie zawarł umowy o dofinansowanie z gminą.

10. Warunki dofinansowania udzielanego przez gminę dla beneficjenta końcowego

1) W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania;
2) Nie udziela się dofinansowania na przedsięwzięcie, na które beneficjent końcowy otrzymał dofinansowanie w ramach programów priorytetowych NFOŚiGW:
   a) Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż[10];
   b) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa zachodniopomorskiego;
   c) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego;
3) Przedsięwzięcie realizowane w ramach programu może być dofinansowane z innych środków publicznych niż programy wymienione w pkt 2), z tym, że łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia;
4) Warunkiem udzielenia dofinansowania jest zobowiązanie się Beneficjenta, że po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w ramach Programu w lokalu mieszkalnym objętym dofinansowaniem:
   a) nie będzie zainstalowane i nie będzie użytkowane źródło ciepła na paliwa stałe o klasie niższej niż 5 klasa według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5,
   b) zamontowane w lokalu mieszkalnym kominki wykorzystywane na cele rekreacyjne będą spełniać wymagania ekoprojektu[11],

[9] Przez najbardziej zanieczyszczone gminy należy rozumieć gminy, w których występują równocześnie przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. tj. z 2021 r. poz. 845).

[10] Dotyczy pilotażu realizowanego na terenie Gminy Pszczyna.

[11] Wymagania ekoprojektu określone zostały w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

c) wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania i/lub przygotowania ciepłej wody użytkowej (w tym kominki wykorzystywane na cele rekreacyjne) będą spełniać docelowe wymagania obowiązujących na terenie położenia lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem, aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych[12], również wtedy kiedy akty te przewidują bardziej rygorystyczne ograniczenia dotyczące zakupu i montażu źródła ciepła;

5) Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu musi być zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie;
6) W ramach programu można dofinansować zakup i montaż tylko jednego źródła ciepła dla lokalu mieszkalnego do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. Wyjątek stanowi ogrzewanie elektryczne, które może się składać z kilku urządzeń trwale zainstalowanych w lokalu mieszkalnym, tworzących system ogrzewania tego lokalu mieszkalnego;
7) Nie jest możliwe otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidulanego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym w przypadku, gdy budynek mieszkalny wielorodzinny, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek o dofinansowanie, jest podłączony do sieci ciepłowniczej;
8) Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania/karta przekazania odpadu/formularza przyjęcia odpadów metali. Dopuszcza się pozostawienie w /lokalu mieszkalnym pieców kaflowych lub kominków niespełniających wymagań ekoprojektu[13] oraz docelowych wymagań aktów prawa miejscowego (w tym uchwał antysmogowych, o których mowa w ust. 10 pkt. 4) Części 1) programu), jednak muszą być one trwale odłączone od przewodu kominowego, co oznacza trwałe wyłączenie z użytku i musi być to potwierdzone odpowiednim protokołem kominiarskim wydanym przez mistrza kominiarskiego;
9) W przypadku, gdy w lokalu mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji, wysokość dotacji jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej.

11. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria oceny wniosków o udzielenie dofinansowania składanych w wfośigw przez gminy.

[12] Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska

[13] Wymagania ekoprojektu określone zostały w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

KRYTERIA DOSTĘPU			
Lp.	**NAZWA KRYTERIUM**	**TAK**	**NIE**
1	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru		
2	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku właściwy terytorialnie wfośigw lub NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publiczno-prawnych i cywilnoprawnych na rzecz właściwego terytorialnie wfośigw oraz NFOŚiGW i nie ma w stosunku do nich żadnych zaległości		
7	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
8	Okres realizacji przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
9	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE			
Lp.	**NAZWA KRYTERIUM**	**TAK**	**NIE**
1	Wykonalność przedsięwzięcia.		
2	Zasadność realizacji przedsięwzięcia.		
Wnioskodawca zobowiązuje się w oświadczeniu złożonym we wniosku o dofinansowanie do zapewnienia, że: – Koszty kwalifikowane będą zgodne z programem, w tym w szczególności z Załącznikiem nr 1 – Rodzaje kosztów kwalifikowanych oraz wymagania techniczne dla Części 1)-3) programu, – Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu będzie zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, – Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania/karta przekazania odpadu/formularza przyjęcia odpadów metali. Dopuszcza się pozostawienie w lokalu mieszkalnym pieców kaflowych lub kominków niespełniających wymagań ekoprojektu oraz docelowych wymagań aktów prawa miejscowego (w tym uchwał antysmogowych, o których mowa w ust. 10 pkt. 4) Części 1) programu), jednak muszą być one trwale odłączone od przewodu kominowego, co oznacza trwałe wyłączenie z użytku i musi być to potwierdzone odpowiednim protokołem kominiarskim wydanym przez mistrza kominiarskiego, – Wymianie/likwidacji ulegną wszystkie źródła ciepła na paliwo stałe, niespełniające wymagań minimum 5 klasy według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5 i po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w lokalach mieszkalnych beneficjentów końcowych wszystkie zainstalowane oraz		

użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych[14] obowiązujących na terenie położenia budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem – Okres trwałości przedsięwzięcia dla beneficjenta końcowego wynosi 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia. W okresie trwałości beneficjent końcowy nie może zmienić przeznaczenia lokalu z mieszkalnego na inny, nie może zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także nie może zainstalować dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających warunków programu i wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1 do programu, – Na jeden lokal mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach Części 1)-3) programu, – Otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidulanego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym nie jest możliwe w przypadku, gdy budynek mieszkalny wielorodzinny, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek, jest podłączony do sieci ciepłowniczej, – W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.		

Negatywna ocena któregokolwiek z kryteriów dostępu lub jakościowych dopuszczających powoduje odrzucenie wniosku.

12. Postanowienia dodatkowe

1) Wnioski o dofinansowanie gmin są rozpatrywane przez wfośigw w terminie 30 dni od dnia wpływu do wfośigw, z zastrzeżeniem, że szczegółowy sposób postępowania z wnioskiem określa regulamin naboru;
2) Gmina może złożyć maksymalnie dwa wnioski o dofinansowanie w ramach programu;
3) Szczegółowe prawa i obowiązki gminy udzielającej dotacji w ramach programu określi umowa o dofinansowanie zawierana pomiędzy wfośigw a gminą;
4) Dofinansowanie będzie udzielone każdej gminie, która spełni warunki programu, aż do wyczerpania budżetu programu;
5) NFOŚiGW/wfośigw może dokonać kontroli przedsięwzięć u beneficjenta końcowego w miejscu realizacji przedsięwzięcia, samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne od daty złożenia wniosku o dofinansowanie przez beneficjenta końcowego, w trakcie realizacji oraz w okresie jego trwałości;
6) NFOŚiGW/wfośigw może dokonać kontroli przedsięwzięć u beneficjenta w jego siedzibie lub w miejscu realizacji przedsięwzięcia, samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne, od daty złożenia wniosku o dofinansowanie przez beneficjenta, w trakcie realizacji przedsięwzięcia oraz nie później niż 6 miesięcy od dnia upływu okresu trwałości przedsięwzięcia zrealizowanego przez ostatniego beneficjenta końcowego objętego tym wnioskiem;
7) Okres trwałości przedsięwzięcia dla beneficjenta końcowego wynosi 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia. W okresie trwałości beneficjent końcowy nie może zmienić przeznaczenia lokalu z mieszkalnego na inny, nie może zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także nie może zainstalować dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających warunków programu i wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1 do programu;
8) Przy rozwiązaniu umowy najmu lokalu mieszkalnego z zasobu gminy objętego przedsięwzięciem nie zwalnia się Beneficjenta końcowego z obowiązków związanych z realizacją przedsięwzięcia,

[14] Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

w szczególności zapewnienia zachowania trwałości przedsięwzięcia. W odrębnej umowie gmina powinna przejąć wszystkie obowiązki Beneficjenta końcowego, wówczas to na gminie spoczywa obowiązek pisemnego poinformowania o tym fakcie wfośigw, który udzielił dofinansowania na przedsięwzięcie w terminie do 60 dni od daty rozwiązania umowy najmu lokalu mieszkalnego;

9) Na jeden lokal mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach Części 1)-3) programu;
10) Dofinansowanie dla beneficjentów końcowych spełniających warunki programu, udzielane jest przez gminę, na terenie, której zlokalizowany jest budynek wielorodzinny, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty przedsięwzięciem.

Część 2) Dla beneficjentów końcowych uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania.

8. Warunki, które musi spełnić beneficjent końcowy określony w ust. 7.3 pkt 2

1) Beneficjentem końcowym uprawnionym do podwyższonego poziomu dofinansowania jest osoba fizyczna posiadająca tytuł prawny do lokalu mieszkalnego znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym wynikający z:
   - prawa własności[15] albo
   - ograniczonego prawa rzeczowego[16] albo
   - najmu lokalu mieszkalnego stanowiącego własność gminy wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2021 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego[17], jeżeli nie wszystkie lokale mieszkalne w tym budynku stanowią własność gminy,

   realizująca przedsięwzięcie będące przedmiotem dofinansowania, której przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego wskazany w zaświadczeniu wydawanym na zasadach określonych w art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty:

   - 1 894 zł w gospodarstwie wieloosobowym,
   - 2 651 zł w gospodarstwie jednoosobowym.

2) W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej, roczny przychód tej osoby fizycznej, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za rok kalendarzowy, za który ustalony został przeciętny miesięczny dochód wskazany w zaświadczeniu, o którym mowa w pkt 1) , nie przekroczył czterdziestokrotności kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów obowiązującym w grudniu roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie.

9. Rodzaje przedsięwzięć, intensywność dofinansowania i maksymalna kwota dotacji

Rodzaje przedsięwzięć	Intensywność i maksymalna kwota dotacji	
1) Przedsięwzięciem dla beneficjenta końcowego jest demontaż wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe służących do ogrzewania lokalu mieszkalnego oraz:	do 60% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez	do 65% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez

[15] W przypadku współwłasności, beneficjent końcowy może otrzymać dofinansowanie, jeżeli przedłoży zgodę wszystkich współwłaścicieli na realizację przedsięwzięcia.

[16] W przypadku wspólnego ograniczonego prawa rzeczowego beneficjent końcowy może otrzymać dofinansowanie, jeżeli przedłoży zgodę wszystkich uprawnionych z ograniczonego prawa rzeczowego na realizację przedsięwzięcia.

[17] W przypadku najmu lokalu mieszkalnego stanowiącego własność gminy wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy beneficjent końcowy może otrzymać dofinansowanie, jeżeli przedłoży zgodę gminy na realizację przedsięwzięcia.

a) zakup i montaż źródła ciepła wymienionego w Załączniku nr 1 do programu, do celów ogrzewania lub ogrzewania i ciepłej wody użytkowej (dalej cwu) lokalu mieszkalnego albo b) podłączenie lokalu mieszkalnego do efektywnego źródła ciepła w budynku, spełniającego wymagania, o których mowa w ust. 10 pkt. 5 i 6 Części 2) programu. **2)** W przypadku gdy wniosek beneficjenta końcowego obejmuje dofinansowanie przedsięwzięcia z pkt. 1) dopuszcza się wykonanie (wybór więcej niż jednego elementu z zakresu): a) demontażu oraz zakupu i montażu nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub cwu w lokalu mieszkalnym, instalacji gazowej od przyłącza gazowego/ zbiornika na gaz do kotła; b) zakupu i montażu okien w lokalu mieszkalnym i/lub drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej lub środowiska zewnętrznego (zawiera również demontaż); c) zakupu i montażu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła w lokalu mieszkalnym; d) dokumentacji projektowej dotyczącej powyższego zakresu. **3)** Przedsięwzięciem dla gminy jest zbiór przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1) i2) realizowanych przez beneficjentów końcowych.	beneficjenta końcowego, nie więcej niż 27 500 zł na jeden lokal mieszkalny,	beneficjenta końcowego, nie więcej niż 29 500 zł na jeden lokal mieszkalny, w budynku wielorodzinnym położonym w miejscowości znajdującej się na liście najbardziej zanieczyszczonych gmin[18]. Lista ta będzie opublikowana razem z ogłoszeniem o naborze, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.

Beneficjent końcowy programu może ubiegać się o zastosowanie zwiększonej maksymalnej kwoty dotacji zgodnie z brzmieniem programu po zmianie, pod warunkiem, że do dnia ogłoszenia o zmianie programu nie zawarł umowy o dofinansowanie z gminą.

10. Warunki dofinansowania udzielanego przez gminę dla beneficjenta końcowego

1) W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania;
2) Nie udziela się dofinansowania na przedsięwzięcie, na które beneficjent końcowy otrzymał dofinansowanie w ramach programów priorytetowych NFOŚiGW:
   a) Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż[19];
   b) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa zachodniopomorskiego;
   c) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego;
3) Przedsięwzięcie realizowane w ramach programu może być dofinansowane z innych środków publicznych niż programy wymienione w pkt 2), z tym, że łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia;

[18] Przez najbardziej zanieczyszczone gminy należy rozumieć gminy, w których występują równocześnie przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. tj. z 2021 r. poz. 845).

[19] Dotyczy pilotażu realizowanego na terenie Gminy Pszczyna.

4) Warunkiem udzielenia dofinansowania jest zobowiązanie się Beneficjenta, że po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w ramach Programu w lokalu mieszkalnym objętym dofinansowaniem:
   a) nie będzie zainstalowane i nie będzie użytkowane źródło ciepła na paliwa stałe o klasie niższej niż 5 klasa według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5,
   b) zamontowane w lokalu mieszkalnym kominki wykorzystywane na cele rekreacyjne będą spełniać wymagania ekoprojektu[20],
   c) wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania i/lub przygotowania ciepłej wody użytkowej (w tym kominki wykorzystywane na cele rekreacyjne) będą spełniać docelowe wymagania obowiązujących na terenie położenia lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem, aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych[21], również wtedy kiedy akty te przewidują bardziej rygorystyczne ograniczenia dotyczące zakupu i montażu źródła ciepła;
5) Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu musi być zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie;
6) W ramach programu można dofinansować zakup i montaż tylko jednego źródła ciepła dla lokalu mieszkalnego do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. Wyjątek stanowi ogrzewanie elektryczne, które może się składać z kilku urządzeń trwale zainstalowanych w lokalu mieszkalnym, tworzących system ogrzewania tego lokalu mieszkalnego;
7) Nie jest możliwe otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidulanego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym w przypadku, gdy budynek mieszkalny wielorodzinny, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek o dofinansowanie, jest podłączony do sieci ciepłowniczej;
8) Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania/karta przekazania odpadu/formularza przyjęcia odpadów metali. Dopuszcza się pozostawienie w budynku/lokalu mieszkalnym pieców kaflowych lub kominków niespełniających wymagań ekoprojektu[22] oraz docelowych wymagań aktów prawa miejscowego (w tym uchwał antysmogowych, o których mowa w ust. 10 pkt.4) Części 2) programu), jednak muszą być one trwale odłączone od przewodu kominowego, co oznacza trwałe wyłączenie z użytku i musi być to potwierdzone odpowiednim protokołem kominiarskim wydanym przez mistrza kominiarskiego.
9) W przypadku, gdy w lokalu mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji, wysokość dotacji jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej.

11. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria oceny wniosków o udzielenie dofinansowania składanych w wfośigw przez gminy.

[20] Wymagania ekoprojektu określone zostały w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

[21] Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska

[22] Wymagania ekoprojektu określone zostały w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

KRYTERIA DOSTĘPU			
Lp.	**NAZWA KRYTERIUM**	**TAK**	**NIE**
1	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru		
2	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku właściwy terytorialnie wfośigw lub NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publiczno-prawnych i cywilnoprawnych na rzecz właściwego terytorialnie wfośigw oraz NFOŚiGW i nie ma w stosunku do nich żadnych zaległości		
7	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
8	Okres realizacji przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
9	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE			
Lp.	**NAZWA KRYTERIUM**	**TAK**	**NIE**
1	Wykonalność przedsięwzięcia.		
2	Zasadność realizacji przedsięwzięcia.		
Wnioskodawca zobowiązuje się w oświadczeniu złożonym we wniosku o dofinansowanie do zapewnienia, że: – Koszty kwalifikowane będą zgodne z programem, w tym w szczególności z Załącznikiem nr 1 – Rodzaje kosztów kwalifikowanych oraz wymagania techniczne dla Części 1)-3) programu, – Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu będzie zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, – Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania/karta przekazania odpadu/formularza przyjęcia odpadów metali. Dopuszcza się pozostawienie w lokalu mieszkalnym pieców kaflowych lub kominków niespełniających wymagań ekoprojektu oraz docelowych wymagań aktów prawa miejscowego (w tym uchwał antysmogowych, o których mowa w ust. 10 pkt. 4) Części 2) programu), jednak muszą być one trwale odłączone od przewodu kominowego, co oznacza trwałe wyłączenie z użytku i musi być to potwierdzone odpowiednim protokołem kominiarskim wydanym przez mistrza kominiarskiego, – Wymianie/likwidacji ulegną wszystkie źródła ciepła na paliwo stałe, niespełniające wymagań minimum 5 klasy według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5 i po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w lokalach mieszkalnych beneficjentów końcowych wszystkie zainstalowane oraz		

użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych[23] obowiązujących na terenie położenia budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, – Okres trwałości przedsięwzięcia dla beneficjenta końcowego wynosi 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia. W okresie trwałości beneficjent końcowy nie może zmienić przeznaczenia lokalu z mieszkalnego na inny, nie może zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także nie może zainstalować dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających warunków programu i wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1 do programu, – Na jeden lokal mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach Części 1)-3) programu, – Otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidulanego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym nie jest możliwe w przypadku, gdy budynek mieszkalny wielorodzinny, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek, jest podłączony do sieci ciepłowniczej, – W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.		

Negatywna ocena któregokolwiek z kryteriów dostępu lub jakościowych dopuszczających powoduje odrzucenie wniosku.

12. Postanowienia dodatkowe

1) Wnioski o dofinansowanie gmin są rozpatrywane przez wfośigw w terminie 30 dni od dnia wpływu do wfośigw, z zastrzeżeniem, że szczegółowy sposób postępowania z wnioskiem określa regulamin naboru;
2) Gmina może złożyć maksymalnie dwa wnioski o dofinansowanie w ramach programu;
3) Szczegółowe prawa i obowiązki gminy udzielającej dotacji w ramach programu określi umowa o dofinansowanie zawierana pomiędzy wfośigw a gminą;
4) Dofinansowanie będzie udzielone każdej gminie, która spełni warunki programu, aż do wyczerpania budżetu programu;
5) NFOŚiGW/wfośigw może dokonać kontroli przedsięwzięć u beneficjenta końcowego w miejscu realizacji przedsięwzięcia, samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne od daty złożenia wniosku o dofinansowanie przez beneficjenta końcowego, w trakcie realizacji oraz w okresie jego trwałości;
6) NFOŚiGW/wfośigw może dokonać kontroli przedsięwzięć u beneficjenta w jego siedzibie lub w miejscu realizacji przedsięwzięcia, samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne, od daty złożenia wniosku o dofinansowanie przez beneficjenta, w trakcie realizacji przedsięwzięcia oraz nie później niż 6 miesięcy od dnia upływu okresu trwałości przedsięwzięcia zrealizowanego przez ostatniego beneficjenta końcowego objętego tym wnioskiem;
7) Okres trwałości przedsięwzięcia dla beneficjenta końcowego wynosi 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia. W okresie trwałości beneficjent końcowy nie może zmienić przeznaczenia lokalu z mieszkalnego na inny, nie może zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także nie może zainstalować dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających warunków programu i wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1 do programu;
8) Przy rozwiązaniu umowy najmu lokalu mieszkalnego z zasobu gminy objętego przedsięwzięciem nie zwalnia się Beneficjenta końcowego z obowiązków związanych z realizacją przedsięwzięcia,

[23] Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

w szczególności zapewnienia zachowania trwałości przedsięwzięcia. W odrębnej umowie gmina powinna przejąć wszystkie obowiązki Beneficjenta końcowego, wówczas to na gminie spoczywa obowiązek pisemnego poinformowania o tym fakcie wfośigw, który udzielił dofinansowania na przedsięwzięcie w terminie 60 dni od daty rozwiązania umowy najmu lokalu mieszkalnego;

9) Na jeden lokal mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach Części 1)-3) programu;
10) Dotacja dla beneficjentów końcowych spełniających warunki programu, przyznawana jest przez gminę, na terenie, której zlokalizowany jest budynek wielorodzinny, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty przedsięwzięciem.

Część 3) Dla beneficjentów końcowych uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania

8. Warunki, które musi spełnić beneficjent końcowy określony w ust. 7.3 pkt 2

1) Beneficjentem końcowym uprawnionym do najwyższego poziomu dofinansowania jest osoba fizyczna posiadająca tytuł prawny do lokalu mieszkalnego znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym wynikający z:
   - prawa własności albo
   - ograniczonego prawa rzeczowego albo
   - najmu lokalu mieszkalnego stanowiącego własność gminy wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2021 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, jeżeli nie wszystkie lokale mieszkalne w tym budynku stanowią własność gminy,

   realizująca przedsięwzięcie będące przedmiotem dofinansowania, której przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego wskazany w zaświadczeniu wydawanym na zasadach określonych w art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty:

   - 1 090 zł w gospodarstwie wieloosobowym,
   - 1 526 zł w gospodarstwie jednoosobowym;

   lub

   ma ustalone prawo do otrzymywania zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, potwierdzone w zaświadczeniu wydanym na wniosek beneficjenta końcowego, przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta , zawierającym wskazanie rodzaju zasiłku oraz okresu, na który został przyznany. Zasiłek musi przysługiwać w każdym z kolejnych 6 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia oraz co najmniej do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie.

2) W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej przez osobę, która przedstawiła zaświadczenie o przeciętnym miesięcznym dochodzie na jednego członka jej gospodarstwa domowego, roczny jej przychód, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za rok kalendarzowy, za który ustalony został przeciętny miesięczny dochód wskazany w zaświadczeniu, nie przekroczył dwudziestokrotności kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów obowiązującym w grudniu roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie;

9. Rodzaje przedsięwzięć, intensywność dofinansowania i maksymalna kwota dotacji

Rodzaje przedsięwzięć	Intensywność i maksymalna kwota dotacji	
1) Przedsięwzięciem dla beneficjenta końcowego jest demontaż wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe służących do ogrzewania lokalu mieszkalnego oraz: a) zakup i montaż źródła ciepła wymienionego w Załączniku nr 1 do programu, do celów ogrzewania lub ogrzewania i ciepłej wody użytkowej (dalej cwu) lokalu mieszkalnego albo b) podłączenie lokalu mieszkalnego do efektywnego źródła ciepła w budynku, spełniającego wymagania, o których mowa w ust. 10 pkt. 5 i 6 Części 3) programu. **2)** W przypadku gdy wniosek beneficjenta końcowego obejmuje dofinansowanie przedsięwzięcia z pkt. 1) dopuszcza się wykonanie (wybór więcej niż jednego elementu z zakresu): a) demontażu oraz zakupu i montażu nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub cwu w lokalu mieszkalnym, instalacji gazowej od przyłącza gazowego/ zbiornika na gaz do kotła; b) zakupu i montażu okien w lokalu mieszkalnym i/lub drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej lub środowiska zewnętrznego (zawiera również demontaż); c) zakupu i montażu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła w lokalu mieszkalnym; d) dokumentacji projektowej dotyczącej powyższego zakresu; **3)** Przedsięwzięciem dla gminy jest zbiór przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1) i 2) realizowanych przez beneficjentów końcowych.	do 90% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez beneficjenta końcowego, nie więcej niż 41 000 zł na jeden lokal mieszkalny,	do 95% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez beneficjenta końcowego, nie więcej niż 43 900 zł na jeden lokal mieszkalny, w budynku wielorodzinnym położonym w miejscowości znajdującej się na liście najbardziej zanieczyszczonych gmin[24]. Lista ta będzie opublikowana razem z ogłoszeniem o naborze, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.

Beneficjent końcowy programu może ubiegać się o zastosowanie zwiększonej maksymalnej kwoty dotacji zgodnie z brzmieniem programu po zmianie, pod warunkiem, że do dnia ogłoszenia o zmianie programu nie zawarł umowy o dofinansowanie z gminą.

10. Warunki dofinansowania udzielanego przez gminę dla beneficjenta końcowego

1) W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania;
2) Nie udziela się dofinansowania na przedsięwzięcie, na które beneficjent końcowy otrzymał dofinansowanie w ramach programów priorytetowych NFOŚiGW:
   a) Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż[25],
   b) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa zachodniopomorskiego,

[24] Przez najbardziej zanieczyszczone gminy należy rozumieć gminy, w których występują równocześnie przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. tj. z 2021 r. poz. 845).

[25] Dotyczy pilotażu realizowanego na terenie Gminy Pszczyna.

c) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego;

3) Przedsięwzięcie realizowane w ramach programu może być dofinansowane z innych środków publicznych niż programy wymienione w pkt 2, z tym, że łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia;
4) Warunkiem udzielenia dofinansowania jest zobowiązanie się Beneficjenta, że po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w ramach Programu w lokalu mieszkalnym objętym dofinansowaniem:
   a) nie będzie zainstalowane i nie będzie użytkowane źródło ciepła na paliwa stałe o klasie niższej niż 5 klasa według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5,
   b) zamontowane w lokalu mieszkalnym kominki wykorzystywane na cele rekreacyjne będą spełniać wymagania ekoprojektu[26],
   c) wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania i/lub przygotowania ciepłej wody użytkowej (w tym kominki wykorzystywane na cele rekreacyjne) będą spełniać docelowe wymagania obowiązujących na terenie położenia lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem, aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych[27], również wtedy kiedy akty te przewidują bardziej rygorystyczne ograniczenia dotyczące zakupu i montażu źródła ciepła,
5) Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu musi być zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie,
6) W ramach programu można dofinansować zakup i montaż tylko jednego źródła ciepła dla lokalu mieszkalnego do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. Wyjątek stanowi ogrzewanie elektryczne, które może się składać z kilku urządzeń trwale zainstalowanych w lokalu mieszkalnym, tworzących system ogrzewania tego lokalu mieszkalnego.
7) Nie jest możliwe otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidulanego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym w przypadku, gdy budynek mieszkalny wielorodzinny, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek o dofinansowanie, jest podłączony do sieci ciepłowniczej.
8) Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania/karta przekazania odpadu/formularza przyjęcia odpadów metali. Dopuszcza się pozostawienie lokalu mieszkalnym pieców kaflowych lub kominków niespełniających wymagań ekoprojektu[28] oraz docelowych wymagań aktów prawa miejscowego (w tym uchwał antysmogowych, o których mowa w ust. 10 pkt.4) Części 3) programu), jednak muszą być one trwale odłączone od przewodu kominowego, co oznacza trwałe wyłączenie z użytku i musi być to potwierdzone odpowiednim protokołem kominiarskim wydanym przez mistrza kominiarskiego.
9) W przypadku, gdy w lokalu mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji, wysokość dotacji jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej.

[26] Wymagania ekoprojektu określone zostały w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

[27] Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska

[28] Wymagania ekoprojektu określone zostały w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

11. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria oceny wniosków o udzielenie dofinansowania składanych w wfośigw przez gminy.

KRYTERIA DOSTĘPU			
Lp.	**NAZWA KRYTERIUM**	**TAK**	**NIE**
1	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru		
2	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku właściwy terytorialnie wfośigw lub NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publiczno-prawnych i cywilnoprawnych na rzecz właściwego terytorialnie wfośigw oraz NFOŚiGW i nie ma w stosunku do nich żadnych zaległości		
7	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
8	Okres realizacji przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
9	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE			
Lp.	**NAZWA KRYTERIUM**	**TAK**	**NIE**
1	Wykonalność przedsięwzięcia.		
2	Zasadność realizacji przedsięwzięcia.		
Wnioskodawca zobowiązuje się w oświadczeniu złożonym we wniosku o dofinansowanie do zapewnienia, że: – Koszty kwalifikowane będą zgodne z programem, w tym w szczególności z Załącznikiem nr 1 – Rodzaje kosztów kwalifikowanych oraz wymagania techniczne dla Części 1)-3) programu, – Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu będzie zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, – Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania/karta przekazania odpadu/formularza przyjęcia odpadów metali. Dopuszcza się pozostawienie w lokalu mieszkalnym pieców kaflowych lub kominków niespełniających wymagań ekoprojektu oraz docelowych wymagań aktów prawa miejscowego (w tym uchwał antysmogowych, o których mowa w ust. 10 pkt.4) Części 3) programu), jednak muszą być one trwale odłączone od przewodu kominowego, co oznacza trwałe wyłączenie z użytku i musi być to potwierdzone odpowiednim protokołem kominiarskim wydanym przez mistrza kominiarskiego,			

– Wymianie/likwidacji ulegną wszystkie źródła ciepła na paliwo stałe, niespełniające wymagań minimum 5 klasy według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5 i po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w lokalach mieszkalnych beneficjentów końcowych wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych[29] obowiązujących na terenie położenia budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, – Okres trwałości przedsięwzięcia dla beneficjenta końcowego wynosi 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia. W okresie trwałości beneficjent końcowy nie może zmienić przeznaczenia lokalu z mieszkalnego na inny, nie może zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także nie może zainstalować dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających warunków programu i wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1 do programu, – Na jeden lokal mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach Części 1)-3) programu, – Otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidulanego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym nie jest możliwe w przypadku, gdy budynek mieszkalny wielorodzinny, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek, jest podłączony do sieci ciepłowniczej, – W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.		

Negatywna ocena któregokolwiek z kryteriów dostępu lub jakościowych dopuszczających powoduje odrzucenie wniosku.

12. Postanowienia dodatkowe

1) Wnioski o dofinansowanie gmin są rozpatrywane przez wfośigw w terminie 30 dni od dnia wpływu do wfośigw, z zastrzeżeniem, że szczegółowy sposób postępowania z wnioskiem określa regulamin naboru;
2) Gmina może złożyć maksymalnie dwa wnioski o dofinansowanie w ramach programu;
3) Szczegółowe prawa i obowiązki gminy udzielającej dotacji w ramach programu określi umowa o dofinansowanie zawierana pomiędzy wfośigw a gminą;
4) Dofinansowanie będzie udzielone każdej gminie, która spełni warunki programu, aż do wyczerpania budżetu programu;
5) NFOŚiGW/wfośigw może dokonać kontroli przedsięwzięć u beneficjenta końcowego w miejscu realizacji przedsięwzięcia, samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne od daty złożenia wniosku o dofinansowanie przez beneficjenta końcowego, w trakcie realizacji oraz w okresie jego trwałości;
6) NFOŚiGW/wfośigw może dokonać kontroli przedsięwzięć u beneficjenta w jego siedzibie lub w miejscu realizacji przedsięwzięcia, samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne, od daty złożenia wniosku o dofinansowanie przez beneficjenta, w trakcie realizacji przedsięwzięcia oraz nie później niż 6 miesięcy od dnia upływu okresu trwałości przedsięwzięcia zrealizowanego przez ostatniego beneficjenta końcowego objętego tym wnioskiem;
7) Okres trwałości przedsięwzięcia dla beneficjenta końcowego wynosi 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia. W okresie trwałości beneficjent końcowy nie może zmienić przeznaczenia lokalu z mieszkalnego na inny, nie może zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także nie może zainstalować

[29] Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających warunków programu i wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1 do programu;

8) Przy rozwiązaniu umowy najmu lokalu mieszkalnego z zasobu gminy objętego przedsięwzięciem nie zwalnia się Beneficjenta końcowego z obowiązków związanych z realizacją przedsięwzięcia, w szczególności zapewnienia zachowania trwałości przedsięwzięcia. W odrębnej umowie gmina powinna przejąć wszystkie obowiązki Beneficjenta końcowego, wówczas to na gminie spoczywa obowiązek pisemnego poinformowania o tym fakcie wfośigw, który udzielił dofinansowania na przedsięwzięcie w terminie 60 dni od daty rozwiązania umowy najmu lokalu mieszkalnego;
9) Na jeden lokal mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach Części 1)-3) programu;
10) Dofinansowanie dla beneficjentów końcowych spełniających warunki programu, udzielane jest przez gminę, na terenie, której zlokalizowany jest budynek wielorodzinny, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty przedsięwzięciem.

Część 4) Dla Wspólnot mieszkaniowych w budynkach mieszkalnych od 3 do 7 lokali mieszkalnych

8. Beneficjent końcowy, o którym mowa w ust. 7.3 pkt 3

Beneficjentem końcowym jest wspólnota mieszkaniowa (w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali) obejmująca od 3 do 7 lokali mieszkalnych.

9. Rodzaje przedsięwzięć, intensywność dofinansowania i maksymalna kwota dotacji:

Przedsięwzięciem dla beneficjenta końcowego jest:

Rodzaje przedsięwzięć dla beneficjentów końcowych	Wymieniane wspólnego nieefektywnego źródła ciepła na wspólne efektywne źródło ciepła obejmujące 100% powierzchni ogrzewanej budynku mieszkalnego	Wymieniane indywidualnych nieefektywnych źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych na wspólne efektywne źródło ciepła
	Maksymalna kwota dotacji	
1) Przedsięwzięcie obejmujące demontaż wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe służących na potrzeby 100% powierzchni ogrzewanej w budynku oraz zakup i montaż wspólnego źródła ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. Gdy wniosek beneficjenta końcowego obejmuje dofinansowanie przedsięwzięcia określonego w zdaniu pierwszym dopuszcza się wykonanie (więcej niż jednego elementu z zakresu): - demontażu oraz zakupu i montażu nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub cwu (w tym kolektorów słonecznych i pompy ciepła do samej cwu), - zakupu i montażu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, - zakupu i montażu ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi, drzwi/bram garażowych oddzielających przestrzeń ogrzewaną od przestrzeni nieogrzewanej lub środowiska zewnętrznego, (zawiera również demontaż), - dokumentacji dotyczącej powyższego zakresu: audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy.	350 000 zł (60%)	350 000 zł (60%)
2) Przedsięwzięcie określone w pkt. 1 oraz zakup i montaż oraz odbiór i uruchomienie mikroinstalacji fotowoltaicznej, przy czym instalacja fotowoltaiczna dofinansowana w ramach programu może służyć wyłącznie na potrzeby części wspólnych budynku mieszkalnego.	360 000 zł (60%) 375 000 (60%) *	360 000 zł (60%) 375 000 (60%) *
3) Przedsięwzięcie nieobejmujące wymiany źródeł ciepła na paliwo stałe na nowe źródła ciepła, a obejmujące: - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, - zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi drzwi/bram garażowych oddzielających przestrzeń ogrzewaną od przestrzeni nieogrzewanej lub środowiska zewnętrznego (zawiera również demontaż), - dokumentację dotyczącą powyższego zakresu: audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy, - zakup i montaż oraz odbiór i uruchomienie mikroinstalacji fotowoltaicznej, przy czym instalacja fotowoltaiczna dofinansowana w ramach programu może służyć wyłącznie na potrzeby części wspólnych budynku mieszkalnego.	150 000 zł (60%)	
4) Przedsięwzięciem dla gminy jest zbiór przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1), 2) oraz 3) realizowanych przez beneficjentów końcowych.		

*** wyłącznie w przypadku zakupu w ramach *Zadania pkt. 1* pompy ciepła zgodnej z *Załącznikiem 1a***

Maksymalne kwoty dotacji opisane w powyższej tabeli nie sumują się oraz ustalone są dla istniejącego[30] budynku mieszkalnego (do dofinansowania nie kwalifikuje się kosztów poniesionych przed oddaniem do użytkowania budynku mieszkalnego).

Powyższe kwoty są kwotami brutto. Jeżeli Beneficjent końcowy ma prawną możliwość odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiejkolwiek części, powyższe kwoty należy pomniejszyć o podatek VAT w tej samej części.

[30] Przez budynek istniejący należy rozumieć budynek oddany do użytkowania na podstawie zawiadomienia o zakończeniu, budowy do którego organ właściwy nie wniósł sprzeciwu lub na podstawie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie wydanej przez właściwy organ.

10. Warunki dofinansowania udzielanego przez gminę dla beneficjenta końcowego

1) W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% budynku mieszkalnego, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania;
2) Wspólnota mieszkaniowa przedstawi uchwałę w sprawie wyboru zarządu wspólnoty oraz stosowne uchwały umożliwiające realizację przedsięwzięcia;
3) W przypadku gdy użytkowane wspólne źródło ciepła dla budynku mieszkalnego lub indywidualne źródła ciepła dla wszystkich lokali mieszkalnych w budynku, jest inne niż źródło na paliwo stałe lub jest źródłem ciepła na paliwa stałe spełniającym wymagania minimum 5 klasy według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5, dotacja może być udzielona wyłącznie na zakres w tym budynku wskazany w punkcie 3 tabeli ust. 9 Części 4) programu;
4) Przedsięwzięcie realizowane w ramach programu może być dofinansowane z innych środków publicznych, z tym że łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia;
5) Warunkiem udzielenia dofinansowania jest zobowiązanie się Beneficjenta, że po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w ramach programu w budynku mieszkalnym objętym dofinansowaniem:
   a) nie będzie zainstalowane i nie będzie użytkowane źródło ciepła na paliwa stałe o klasie niższej niż 5 klasa według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5,
   b) zamontowane w budynku mieszkalnym kominki wykorzystywane na cele rekreacyjne będą spełniać wymagania ekoprojektu[31];
   c) wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej (w tym kominki wykorzystywane na cele rekreacyjne) będą spełniać docelowe wymagania obowiązujących na terenie położenia budynku mieszkalnego objętego dofinansowaniem, aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych[32], również wtedy kiedy akty te przewidują bardziej rygorystyczne ograniczenia dotyczące zakupu i montażu źródła ciepła;
6) Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach Programu musi być zgodny, na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku;
7) Na przedsięwzięcia realizowane w budynkach mieszkalnych, na budowę których po 31 grudnia 2013 r.:
   a) został złożony wniosek o pozwolenie na budowę lub odrębny wniosek o zatwierdzenie projektu budowlanego,
   b) zostało dokonane zgłoszenie budowy lub wykonania robót budowlanych w przypadku, gdy nie jest wymagane uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę,

   nie udziela się dofinansowania na zakres kosztów kwalifikowanych w tabeli 3 Załącznika 1a do programu, tj. ocieplenie przegród budowlanych, stolarka okienna i drzwiowa;
8) W przypadku montażu mikroinstalacji fotowoltaicznej warunkiem wypłaty dotacji na ten koszt kwalifikowany jest przedstawienie wystawionego na Beneficjenta końcowego zaświadczenia Operatora Sieci Dystrybucyjnej opatrzonego pieczęcią firmową oraz czytelnym podpisem, potwierdzającego montaż licznika dwukierunkowego wraz z numerem Punktu Poboru Energii;
9) Dofinansowaniu nie podlegają przedsięwzięcia polegające na zwiększeniu mocy już istniejącej mikroinstalacji fotowoltaicznej;

[31] Wymagania ekoprojektu określone zostały w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

[32] Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

10) Wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej są obowiązkowe do uzyskania dofinansowania na realizację przedsięwzięcia, w przypadku dofinansowania na zakres kosztów kwalifikowanych wskazany w tabeli 3 Załącznika 1a do Programu, tj. ocieplenie przegród budowlanych, stolarka okienna i drzwiowa. Przeprowadzenie audytu energetycznego jest wymagane nie później niż do dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia a zakres prac dla wybranego wariantu wynikającego z audytu energetycznego zostanie zrealizowany w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie;
11) Wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania i/lub przygotowania ciepłej wody użytkowej będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych[33], obowiązujących na terenie położenia budynku objętego dofinansowaniem;
12) W ramach programu można dofinansować zakup i montaż tylko jednego wspólnego źródła ciepła dla budynku mieszkalnego do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu.
13) W przypadku, gdy budynek mieszkalny wielorodzinny, którego dotyczy wniosek o dofinansowanie, jest podłączony do sieci ciepłowniczej nie jest możliwe otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż innego źródła ciepła;
14) Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania/karta przekazania odpadu/formularza przyjęcia odpadów metali. Dopuszcza się pozostawienie w budynku mieszkalnym pieców kaflowych lub kominków niespełniających wymagań ekoprojektu oraz docelowych wymagań aktów prawa miejscowego (w tym uchwał antysmogowych, o których mowa w ust. 10 pkt.5) Części 4) programu), jednak muszą być one trwale odłączone od przewodu kominowego, co oznacza trwałe wyłączenie z użytku i musi być to potwierdzone odpowiednim protokołem kominiarskim wydanym przez mistrza kominiarskiego.
15) W przypadku, gdy w budynku mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji, wysokość dotacji jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej.

11. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria oceny wniosków o udzielenie dofinansowania składanych w wfośigw przez gminy.

[33] Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

KRYTERIA DOSTĘPU			
Lp.	**NAZWA KRYTERIUM**	**TAK**	**NIE**
1	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru		
2	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku właściwy terytorialnie wfośigw lub NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publiczno-prawnych i cywilnoprawnych na rzecz właściwego terytorialnie wfośigw oraz NFOŚiGW i nie ma w stosunku do nich żadnych zaległości		
7	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
8	Okres realizacji przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
9	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE			
Lp.	**NAZWA KRYTERIUM**	**TAK**	**NIE**
1	Wykonalność przedsięwzięcia.		
2	Zasadność realizacji przedsięwzięcia.		
Wnioskodawca zobowiązuje się w oświadczeniu złożonym we wniosku o dofinansowanie do zapewnienia, że: – W przypadku zakupu i montażu źródła ciepła w budynku mieszkalnym budynek mieszkalny nie jest podłączony do sieci ciepłowniczej, – Dla jednej wspólnoty mieszkaniowej może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach programu, – Koszty kwalifikowane będą zgodne z programem, w tym w szczególności z Załącznikiem nr 1a – Rodzaje kosztów kwalifikowanych oraz wymagania techniczne dla Części 4) programu, – Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu będzie zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, – Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania/karta przekazania odpadu/formularza przyjęcia odpadów metali. Dopuszcza się pozostawienie w budynku mieszkalnym pieców kaflowych lub kominków niespełniających wymagań ekoprojektu oraz docelowych wymagań aktów prawa miejscowego (w tym uchwał antysmogowych, o których mowa w ust. 10 pkt.5) Części 4) programu), jednak muszą być one trwale odłączone od przewodu kominowego, co oznacza trwałe wyłączenie z użytku i musi być to potwierdzone odpowiednim protokołem kominiarskim wydanym przez mistrza kominiarskiego,			

– Wymianie/likwidacji ulegną wszystkie źródła ciepła na paliwo stałe, niespełniające wymagań minimum 5 klasy według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5 i po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych[34] obowiązujących na terenie położenia budynku mieszkalnego, – Okres trwałości przedsięwzięcia wynosi 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia. W okresie trwałości beneficjent końcowy nie może zmienić przeznaczenia lokali z mieszkalnych na inny, nie może zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także nie może zainstalować dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających warunków programu i wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1a do programu, – W przypadku dofinansowania zakresu rzeczowego wskazanego w tabeli 3 załącznika 1a do programu przeprowadzi audyt energetyczny oraz wykona ekspertyzę ornitologiczną i chiropterologiczną nie później niż do dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia a zakres prac dla wybranego wariantu wynikającego z audytu energetycznego zostanie zrealizowany w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie, – W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% budynku mieszkalnego, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.		

Negatywna ocena któregokolwiek z kryteriów dostępu lub jakościowych dopuszczających powoduje odrzucenie wniosku.

12. Postanowienia dodatkowe

1) Wnioski o dofinansowanie gmin są rozpatrywane przez wfośigw w terminie 30 dni od dnia wpływu do wfośigw, z zastrzeżeniem, że szczegółowy sposób postępowania z wnioskiem określa regulamin naboru;
2) Gmina może złożyć maksymalnie dwa wnioski o dofinansowanie w ramach programu;
3) Szczegółowe prawa i obowiązki gminy udzielającej dotacji w ramach programu określi umowa o dofinansowanie zawierana pomiędzy wfośigw a gminą;
4) Dofinansowanie będzie udzielone każdej gminie, która spełni warunki programu, aż do wyczerpania budżetu programu;
5) NFOŚiGW/wfośigw może dokonać kontroli przedsięwzięć u beneficjenta końcowego w miejscu realizacji przedsięwzięcia, samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne od daty złożenia wniosku o dofinansowanie przez beneficjenta końcowego, w trakcie realizacji oraz w okresie jego trwałości;
6) NFOŚiGW/wfośigw może dokonać kontroli przedsięwzięć u beneficjenta w jego siedzibie lub w miejscu realizacji przedsięwzięcia, samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne, od daty złożenia wniosku o dofinansowanie przez beneficjenta, w trakcie realizacji przedsięwzięcia oraz nie później niż 6 miesięcy od dnia upływu okresu trwałości przedsięwzięcia zrealizowanego przez ostatniego beneficjenta końcowego objętego tym wnioskiem;
7) Okres trwałości przedsięwzięcia dla beneficjenta końcowego wynosi 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia. W okresie trwałości beneficjent końcowy nie może zmienić przeznaczenia lokali z mieszkalnych na inny, nie może zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także nie może zainstalować dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających warunków programu i wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1a do programu;

[34] Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

8) Dla jednej wspólnoty mieszkaniowej może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach programu, z zastrzeżeniem, że wspólnota mieszkaniowa może złożyć wniosek o dofinansowanie na przedsięwzięcia obejmujące ust. 9 pkt. 3, jeżeli w ramach programu zakończono i rozliczono wszystkie wcześniejsze przedsięwzięcia dotyczące lokali mieszkalnych wchodzących w skład budynku, dla którego została utworzona ta wspólnota mieszkaniowa;
9) Na jeden lokal w budynku wspólnoty nie może zostać udzielone dofinansowanie na te same koszty kwalifikowane dofinansowane wcześniejszą dotacją w ramach programu.
10) Dotacja dla beneficjentów końcowych spełniających warunki programu, przyznawana jest przez gminę, na terenie, której zlokalizowany jest budynek wielorodzinny wspólnoty objęty przedsięwzięciem.